

Sygn. akt II AKa 162/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2013r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Marzanna A. Piekarska-Drązek

Sędziowie: SA – Jan Krośnicki (spr.)

SO (del.) – Hubert Gąsior

Protokolant: – st. sekr. sąd. Katarzyna Rucińska

przy udziale Prokuratora Leszka Woźniaka

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2013 r.

sprawy o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłą z wykonania części kary pozbawienia wolności, której nie powinien ponieść wnioskodawca S. N. (1)

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w. W.

z dnia 28 lutego 2013 r. sygn. akt XVIII Ko 321/12

- zmienia w zaskarżonej części wyrok w ten sposób, że za podstawę prawną pkt. II orzeczenia przyjmuje przepisy art. 11 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 1 i art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 34, poz. 149 z późn. zmianami) o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego – kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w. W. wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie o sygn. akt XVIII Ko 321/12 w jego pkt. II-gim zasądził na podstawie art. 55 § 1 k.p.k. od Skarbu Państwa na rzecz S. N. (1) kwotę 35.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty za doznaną krzywdę wynikłą z wykonania względem niego części w okresie od 19 grudnia 1984 r. do 29 czerwca 1985 r. kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K 171/85 Sądu Rejonowego w. P. której nie powinien ponieść.

Od tego rozstrzygnięcia apelację złożył Prokurator, który zarzucił wyrokowi obrazę prawa materialnego tj. art. 11 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 1 i art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego poprzez jego niezastosowanie.

W konkluzji apelacja wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i oparcie orzeczenia na przepisach art. 11 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 1 i art. 1 ust. 1 cytowanej ustawy z 23 lutego 1991 r. Prokurator w apelacji nie kwestionował wysokości zasądzonych na rzecz S. N. (1) zadośćuczynienia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Z prawidłowo dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, że wnioskodawca S. N. (1) po zwolnieniu z internowania w dniu 13 sierpnia 1982 r. kontynuował działalność opozycyjną polegającą na dostarczaniu zabronionej prasy, prowadzeniu działalności wydawniczej, organizacji wydawnictwa (...), a także na pracy w tym wydawnictwie, nagrywaniu oraz dostarczaniu kaset, książek, prasy i ulotek.

Będąc członkiem (...) w (...) organizował w swoim mieszkaniu spotkania związkowe, została też w nim założona tajna komisja związku.

Wskutek działalności podziemnej prowadzonej przeciwko ówczesnej władzy S. N. (1) został zatrzymany w dniu 19 grudnia 1984 r.

Na mocy wyroku Sądu Rejonowego w P. z 28 czerwca 1985 r. o sygn. akt II K 171/85 S. N. (1) został uznany za winnego tego, że w okresie od 22 października do 17 grudnia 1984 r. działając wspólnie i w porozumieniu z dwoma innymi wskazanymi osobami, w celu wywołania niepokoju publicznego drukował i publikował bez wymaganego zezwolenia różnego rodzaju wydawnictwa i publikacje prasowe, w tym m.in.: (...) i (...), tj. przestępstwa z art. 282a § 1 d.k.k. w zw. z art. 45 ustawy Prawo Prasowe w zw. z art. 10 § 2 d.k.k. i za to został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności i 250.000 zł grzywny.

Sąd Wojewódzki w. W. wyrokiem z dnia 20 listopada 1985 r. w sprawie o sygn. akt Kr 1417/85 złagodził S. N. karę grzywny do 100.000 zł, zaliczając na jej poczet okres tymczasowego aresztowania i uznając, iż została wykonana w całości.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 23 lutego 1995 r. w sprawie o sygn. akt II KRN 264/94 zmienił powyższe wyroki i uniewinnili S. N. od popełnienia przypisanych mu czynów.

Analiza powyższych akt spraw karnych w sposób niewątpliwy wskazuje, że S. N. (1) odbywał karę pozbawienia wolności za działalność opozycyjną godzącą w podstawy ustrojowe PRL w celu odzyskania niepodległości przez Polskę.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy nie zauważył, że ustawą z dnia 19 września 2007 r. zostały zmienione niektóre przepisy Ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

I tak przepis art. 1 ust. 1 otrzymał brzmienie, w którym wydłużono czasokres działalności niepodległościowej począwszy od 1 stycznia 1944 r. do 31 grudnia 1989 r., natomiast przepis art. 11 ust. 1 odwołał się do przepisów art. 8-10, które mają odpowiednie zastosowanie również wobec osób, co do których zachodzą przesłanki do stwierdzenia nieważności orzeczenia, jeśli oskarżonego uniewinniono lub postępowanie umorzono z powodów, o których mowa w art. 17 § 1 pkt. 1 i 2 k.p.k.

Zgodnie z tym przepisem roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie przedawniają się.

Nadmienić należy, iż S. N. (1) wniosek o zadośćuczynienie złożył po upływie 18 lat od wyroku Sądu Najwyższego a więc uchybiając terminowi wskazanemu w art. 555 k.p.k. Wprawdzie zarzutu przedawnienia prokurator nie podniósł, jednakże ustawa z dnia 23 lutego 1991 r. zwana lutową w swojej znowelizowanej treści problem ten w sposób jednoznaczny uregulowała w przepisach art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 1.

Z tych więc wszystkich powodów i uznając, że przepisy ustawy lutowej mają zastosowanie w niniejszej sprawie jako, że stanowią „lex specialis” w stosunku do przepisów Rozdziału 58 kodeksu postępowania karnego, Sąd Apelacyjny postanowił jak na wstępie.